

nota bene!

Verbalisme

Boris, brugklasser, heeft proefwerk Nederlands gehad: vreemde woorden leren.

Uit zo'n fris ogende moderne methode met beuse popfoto's en in de volgende druk, want je houdt het als uitgever nauwelijks bij, ongetwijfeld een tekst van 'Doe Maar'.

Maar in 1953 — want ik slaag er maar niet in om in de vooruitgang te geloven — kreeg ik op school exact dezelfde proefwerken.

's Avonds aan tafel vroeg ik hoe het was gegaan.

'Hartstikke gemeen. Hij vroeg ook uit andere lessen en die had hij niet opgegeven en ik weet niet of ik die goed heb.'

'Wat bijvoorbeeld?' vroeg ik.

Even peinzen: 'Constructie, wat betekent dat?'

'Bouwwerk.'

'O, dat heb ik dan fout. Ik heb "uitleg" geschreven, kan dat ook niet?'

'Nee.'

Maar er ging me een licht op.

'Was het niet "instructie"?''

Een gezicht dat helemaal vraagteken was — 'misschien wel?'

Bij het toetje kwam de tweede vraag.

'Jacques', zei hij, want er is na 1953 met betrekking tot de vader-zoon-relatie driftig geïnnoveerd, 'wat is een filosoof?'

Ik ging recht zitten — verbeugd over het niveau van zijn belangstelling, die de code van de peergroup dus duidelijk ontsteeg en begon een brokje wartaal uit te slaan over het wezen van de dingen en zo, ja, ga er maar eens aan staan maar werd al gauw onderbroken.

'Ik had "wijsgeer", is dat goed?'

Ik ben voldoende geschoold didacticus om te weten dat je bij zo'n vraag de spanning op de ketel moet houden en zeg dus:

'Weet je wat een wijsgeer is?'

'Nee, maar is het goed?'

'Ja', zeg ik en vervolg de onderbroken uitleg.

'Laat maar', zegt Boris, van tafel opstaand. 'Ik heb nou geen tijd. Ik moet nog een proefwerk leren. Overhoor je me straks?'

'Natuurlijk', hoor ik de pedagoog kraaien.

Jacques de Vroomen